

1. Tantárgyelem neve:	Környezeti nevelés módszertana	Kreditértéke:	2
Tantárgyelem besorolása:	kötelező		
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":		elmélet (%):	40
		gyakorlat (%):	60
A tanóra típusa:		ea+gyakorlat	
óraszám, az adott félévben:	12		
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további módok, jellemzők: beszámolók, témakidolgozások			
A számonkérés módja:		kollokvium	
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	4		
Előtanulmányi feltételek:	Környezeti nevelés		
Tantárgyelem-leírás:			
<p>A környezeti nevelés, a fenntarthatóságra nevelés általános és óvodai jellemzőinek megismeréséhez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Az óvodai környezeti nevelés módszertana, tárgya, célja, feladatai. • A környezeti nevelés előzményei és jellemzői: „környezeti nevelés” a 19. században, „környezeti nevelés” a 20. században, napjaink környezeti nevelésének jellemzői, tartalma. • A fenntarthatóságra nevelés pedagógiai tartalma. • Az óvodai nevelés országos alapprogramjának elemzése a környezeti nevelés szempontjából. • Az óvodai környezeti nevelés kapcsolata az óvodai élet tevékenységformáival: játék, munka jellegű tevékenységek; tanulás; mozgás; a verselés, mesélés; az ének, zene, énekes játék, gyermektánc; a rajzolás, mintázás, kézi munka; a külső világ tevékeny megismerése. <p>Az óvodai környezeti nevelés folyamatának módszertani kérdései, a korszerű környezeti nevelő munka elemei az óvodás gyermekek környezettudatos magatartásának alakításában:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Az óvodai környezeti nevelés folyamatában történő tanulás jellemzői. • Az óvodai környezeti nevelés folyamatában történő tanulás alapelvei, törvényszerűségei, a tudományosság, az érthetőség, a motiválás, a tudatosság és aktivitás, a tartósság, szilárdság, a fokozatosság, a szemléletesség, a differenciálás, a visszacsatolás, a megerősítés, az élet közelség, a rendszeresség, a játékoság elve. • Az óvodai környezeti nevelés módszerei: a módszer fogalma, kiválasztásának szempontjai, a környezeti nevelés módszereinek felosztása. • Az óvodai környezeti nevelés eszközei: az eszközökkel kapcsolatos követelmények, az eszközök kiválasztásának szempontjai, az eszközök csoportosítása. • Az óvodai környezeti nevelés szervezeti kerete, szervezeti formái, szervezési módjai, felépítése és a fejlesztés (foglalkozás) típusa, tartalma: szervezeti keretek, szervezeti forma, szervezési módok, munkaformák, a fejlesztés (foglalkozás) típusa, a fejlesztés (foglalkozás) tartalma, az ünnep (hagyományos és óvodai ünnepek, zöld ünnepek). • Az óvodai környezeti nevelés helyszínei: az óvodapedagógus feladatai a helyszíni foglalkozások szervezésében, helyszínek, a természetes és mesterséges fás és fátlan társulások, állatkert, vadspark, múzeumok, a műemlékek, az épített környezet. • Felkészülés az óvodai környezeti nevelőmunkára: folyamatos, állandó felkészülés, felkészítés egy alkalomra, konkrét foglalkozásra, a tervezet felépítése. • Az óvodai környezeti nevelés feladatainak megvalósításához szükséges készségek és képességek. • Egy-egy tervezet készítése a külső világ tevékeny megismerésének természeti és társadalmi témaköreiből. 			

Az óvodás gyermek szükséges közlekedési alapismeretek:

- Közlekedési alapismeretek: a gyalogos közlekedés szabályai, közlekedés járműveken, közlekedési képességek fejlesztésének feladatai, a szabályos és balesetmentes közlekedésre nevelés speciális lehetőségei a környezeti nevelés folyamatában, a különböző tevékenységi formákban.
- A közlekedési alapismeretek elsajátításához és elsajátíttatásához szükséges készségek és képességek.

Fajismereti beszámolók

Margitszigeten történő séta során növény- és állat felismerési gyakorlat.

Természetbúvár megadott számaiból a szaktanárral egyeztetett cikkek feldolgozása.

KÖTELEZŐ IRODALOM

1. Az Óvodai nevelés országos alapprogramja
2. Bihariné Krekó Ilona (2003, szerk.): Az óvodai környezeti nevelés módszertana. ELTE TÓFK, Budapest.
3. Kanczler Gyuláné (1996....2014. szerk.): Növény- és állatismeret. BTF, Budapest.
4. Labanc Györgyi (2004): Óvodások környezeti nevelése. Réce füzetek. 5. Alapítvány a Magyarországi Környezeti Nevelésért, Budapest.
5. Óvodai nevelés országos alapprogramja (1998): In: Óvoda az ezredfordulón. Művelődési és Közoktatási Minisztérium, Budapest.
6. Vásárhelyi T.–Victor A. (2010, szerk.): Nemzeti Környezeti Nevelési Stratégia – alapvetés –Magyar Környezeti Nevelés Egyesület, Budapest.

AJÁNLOTT IRODALOM

1. Csaba György Gábor (1987): Kalandozás az égbolton. Gondolat Kiadó, Budapest.
2. Endrédi Lajos (2000): Földrajzi ismeretek. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
3. Hermann, J. (1997): Csillagok. Magyar Könyvklub, Budapest.
4. Hermann, J. (1992): SH atlasz. Csillagászat. Springer Hungarica, Budapest.
5. Hevesi Attila (1997): Természetföldrajzi kislexikon. Klett Kiadó, Budapest.
6. Juhász Árpád (1987): Évmilliók emlékei. Magyarország földtörténete és ásványi kincsei. Gondolat Kiadó, Budapest.
7. Simon Tamás (1999): Természetföldrajz. AKG. Kiadó, Budapest.

TUDÁS

A hallgató

- rendelkeznek azokkal a korszerű, elméletileg megalapozott általános természeti földrajzi és biológiai ismeretekkel, amelyek birtokában alkalmasak a 3-7 éves gyermekek környezeti nevelésére, a környezet (természettudományos módon való) megismeréséhez szükséges készségek és képességek eredményes fejlesztésére;
- a környezeti neveléshez, a fenntarthatóságra neveléshez szükséges, elméleti és gyakorlati ismeretekkel rendelkezik, felismeri környezetének összefüggéseit;
- alapvető ismeretekkel rendelkezik a természetes fás társulások élőlényeivel kapcsolatban, ismeri a gyalogos közlekedés szabályait;
- tudatában van az óvodai környezeti nevelés alapozó jellegével.

KÉPESSÉG

A hallgató képes:

- a 3-7 éves korosztály fenntarthatóságra nevelési feladatainak megoldására;
- a környezeti nevelés folyamatának, tevékenységeinek tervezésére és szervezésére;
- a tevékenységi formák közötti kapcsolat megteremtésére, az interdiszciplináris megközelítésre;
- a gyermekek azon készségeinek, képességeinek fejlesztésére, amelyek szükségesek számukra az iskolai természettudományos ismeretek elsajátításához;
- a sajátos nevelési igényű és a speciális bánásmódot igénylő gyermekek fejlesztésére.
- a szülők holisztikus, valamint környezetgondos szemléletmódjának formálására, a szülők pozitív környezeti attitűdjének alakítására;
- a környezetre vonatkozó egyszerű megfigyelések végzésére, tervezésére, szervezésére és lebonyolítására, a tapasztalatok szakszerű értelmezésére és megfogalmazására;
- megszerzett ismereteinek az óvodás gyermekek számára való érthető közvetítésére;
- hazánk jellegzetes növény-, és állatfajainak felismerésére és jellemzésére.

ATTITÚD

- A környezet megismerése közben formálódik a hallgató környezethez fűződő pozitív viszonya, megfelelő magatartása, belsővé teszi annak értékeit.
- Fontosnak tekinti a kisgyermekek segítségét környezetük minél jobb megismerésében.

AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG

A hallgató

együttműködik társaival, tiszteletben tartja mások munkáját;

fontosnak tartja a differenciált nevelés alapelveit, a természettudományos képességfejlesztés folyamatában eredményesen tudja az adott gyermekközösség és az egyéni fejlesztés által kívánt módon alkalmazni azokat.

A tantárgyelem felelőse

Név:	Bauer Zita	Beosztás:	mestertanár
Tudományos fokozat:			